

Nordjylland

Dem, der er gamle nok til at have oplevet den kolde krig, er mere tilbøjelige til at have bestemt sig for, hvor krydset skal sættes, når vi skal stemme ja eller nej til afskaffelse af det danske EU-forsvarsforbehold, mener EU-ekspert Søren Dosenrode. Billedet er fra koldkrigsbunkeren Regan Vest, der forventes at blive et kæmpe trækplaster, når den åbner for offentligheden Arkivfoto: Kurt Bering

Usikker på ja eller nej til EU-forbehold

Unge og kvindelige nordjyder er i tvivl om, hvad de skal stemme 1. juni

Af Lone Tørnes Beck

ltb@dnmh.dk

NORDJYLLAND: Stemmer du ja eller nej til at afskaffe Danmarks EU-forsvarsforbehold? Det er der rigtig mange nordjyder, der ikke kan svare på endnu. Især mange

kvinder og unge er usikre.

Det viser en frisk Panel Nordjylland-undersøgelse.

Den nordjyske EU-ekspert ved Aalborg Universitet, Søren Dosenrode, synes det er mange, der er i tvivl.

- Vi ser frygtelige ting i øjeblikket. Det burde få folk lidt op af stolene. Men jeg tror, der både er en kønsbias og en aldersbias, siger han.

- Forsvar har ikke altid været noget, der interesserer kvinder så meget. Det lyder måske sexistisk, undskyld, men der er en klar kønsbias. Det ser vi f.eks. på et stort flertal af mænd inden for forsvars- og sikkerhedspolitiske uddannelser i USA og England, fastslår Søren Dosenrode.

Den kolde krig er skillelinje

Undersøgelsen viser også, at yngre nordjyder er mere usikre end ældre.

- De unge er vokset op i en fredelig verden. Hvis du er over 40 år, har du oplevet den kolde krig og ved godt, at forsvar er vigtigt. Det er noget andet, hvis du ikke har oplevet den kolde krig, forklarer Søren Dosenrode.

Han er sikker på, at krigens videre forløb i Ukraine får stor betydning for, om danskerne ender med at stemme ja eller nej.

- Der er også nogen, der tænker lidt tilbage på en Donald Trump, der har sået

tvivl om Nato. Og selv om Joe Biden ikke gør det samme, er hans sikkerhedspolitiske fokus på Kina og Asien. Vi har et USA, der lige så stille glider væk fra Europa, og jeg tror, de fleste kan se, at Europa er nødt til at stå på egne ben - sammen med Nato - hvis vi ikke skal være en forlystelsespark eller et frilandsmuseum, siger Søren Dosenrode.

Stærke, nordjyske profiler

Inger Støjberg (tidligere integrationsminister) har meldt sig på nej-siden, og det kan få stor betydning for afstemningen i Nordjylland, mener han.

- Hun har stor gennemslagskraft, specielt i det nordjyske. Der er mange, der godt kan lide hende, siger Søren Dosenrode.

Et modspil fra en markant nordjyde på ja-fløjen, kunne selvfølgelig komme fra statsminister Mette Frederiksen.

- Søren Gade (tidligere forsvarsminister) ville også kunne gøre det, men han er sprunget ud som EU-kritisk, bemærker Søren Dosenrode.

Derfor skal du stemme ja - eller nej

Søren Dosenrode lægger ikke skjul på, at han synes, det er meget lettere at argumentere for et ja end for et nej.

- Det bedste argument for

De fire forbehold gælder stadig

For tredje gang skal vi stemme om afskaffelse af ét af de fire EU-forbehold, som Danmark har haft siden nej'et til Maastricht-traktaten i 1992.

1992 Nej til Maastricht-traktaten

Ved en folkeafstemning stemmer 50,7 pct. af vælgerne nej til den aftale, der skulle omdanne EU fra at være et rent økonomisk samarbejde til et bredere politisk samarbejde.

1993 Ja, men med forbehold

Danskerne stemmer igen og denne gang er der med 56,7 pct. af stemmerne flertal for, at Danmark med en sær aftale skal tilslutte sig Maastricht-traktaten - nu med fire forbehold.

Spørgsmålet vi stillede Panel Nordjylland:

1. juni skal danskerne stemme om, hvorvidt de ønsker det danske forsvarsforbeholdet afskaffet eller ej. Hvis der var folkeafstemning i morgen, ville du så stemme ja eller nej til, at afskaffe Danmarks forsvarsforbehold?

	Ja	Nej	Ved ikke
18 - 29 år	29%	28%	43%
30 - 39 år	29%	20%	51%
40 - 49 år	42%	24%	34%
50 - 59 år	42%	31%	27%
60 - 69 år	50%	26%	25%
70 år +	52%	23%	25%
Mand	49%	27%	24%
Kvinde	33%	24%	43%
Alle	41%	26%	34%

PANEL NORDJYLLAND: Hver måned giver op til 2000 repræsentativt udvalgte nordjyder deres meninger til kende i Panel Nordjylland. Formålet er at blive klogere på nordjydernes holdninger, interesser og adfærd.

Panelet er oprettet af Det Nordjyske Mediehus og bestyres af Jysk Analyse, som sikrer, at tallene er i orden og er garant for paneldeltagernes anonymitet.

Svarene blev er samlet ind i perioden 31. marts-11. april 2022.

1443 paneldeltagere besvarede spørgsmålene.

Kilde: Panel Nordjylland/Jysk Analyse

Grafik: Lone Beck

- Vi ser frygtelige ting i øjeblikket. Det burde få folk lidt op af stolene. Men jeg tror, der både er en kønsbias og en aldersbias, siger Søren Dosenrode, EU-ekspert, AAU. Arkivfoto: Bo Lehm

et nej er, at det er dyrt. Det bedste argument for et ja, handler om arbejdsdeling. Nato tager sig af det, der sker mod øst. EU skal tage sig af det, der sker mod syd, i Sydeuropa og Afrika. Det er ikke noget, Nato overhovedet tager sig af, siger han.

- Ender det med et ja, får vi en hånd på forsvarssamarbejdets nødbremse, fordi vi

har vetoret. Når man står udenfor, har man ikke dén vetoret. Ender det med et nej, cementerer vi vores rolle som ikke-kerneeuropæere. Vi er heller ikke med i Euroen og politisamarbejdet, og det betyder, at vi har mindre indflydelse. Indenfor forsvarssamarbejdet foregår utroligt meget i komitéer og grupper, og når man ikke er med dér, er man ikke med til at skubbe Europa i den retning, man ønsker, siger Søren Dosenrode.